

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 42**Türk Vatandaşları Hakkında Yabancı Ülke Mahkemelerinden ve Yabancılar Hakkında Türk Mahkemelerinden Verilen Ceza Mahkûmiyetlerinin İnfazına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/473)**

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi Başkanlığı

Sayı : K.K.T.D. 18/101-1684/01428

30.3.1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 29.3.1984 tarihinde kararlaştırılan «Türk Vatandaşları Hakkında Yabancı Ülke Mahkemelerinden ve Yabancılar Hakkında Türk Mahkemelerinden Verilen Ceza Mahkûmiyetlerinin İnfazına Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir. Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

TÜRK VATANDAŞLARI HAKKINDA YABANCI ÜLKE MAHKEMELERİNDEN, YABANCILAR HAKKINDA TÜRK MAHKEMELERİNDEN VERİLEN CEZA MAHKÛMİYETLERİNİN İNFAZINA DAİR KANUN TASARISI GENEL GEREKÇESİ

Bilindiği üzere, 13.7.1965 tarihli Cezaların İnfazı Hakkında 657 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrası gereğince, yabancılar hakkında Türk mahkemelerince hükmolunan hürriyeti bağlayıcı ceza ve emniyet tedbirlerinin infazı, müteakabiliyet ve cezanın aynen uygulanacağına yabancıların uyuğu olduğu devletçe taahhüt edilmesi kaydıyla ve Bakanlar Kurulu Kararı gereğince, hükümlünün uyuğu bulunduğu devletin infaz kurumlarına bırakılabilmektedir.

Yabancı uyruklu hükümlülerin, bakiye hürriyeti bağlayıcı ceza ve tedbirleri kendi ülkelerinde çekmelerine esas olan temel görüş; hükümlünün, aile bağları, dil, din ve kültürü gibi sosyal münasebetleri yönünden kendisine yakın bulunduğu kendi toplumunda cezasının infaz edilmesi halinde, bu gibi kimselerin ıslah olmaları ve topluma daha kolaylıkla katılabilmeleridir. Bu kaide bugün uluslararası düzeyde (Avrupa Konseyi, Birleşmiş Milletler) kabul edilmiş bulunmaktadır.

Bu ana görüş istikametinde;

Avrupa Konseyinde yapılan çalışmalar neticesinde, yabancı uyruklu hükümlülerin hürriyeti bağlayıcı cezalarını kendi ülkelerinde çekmeleri imkânını sağlayan ve diğer hususlar yanında özellikle, Avrupa Konseyine üye devletler mahkemelerince itihaz olunan mahkûmiyet hükümlerinin, «Avrupa Ceza Yargısı» olarak kabul ve değer atfedilerek, bunların hükümlünün uyuğu olduğu devletde öngörülen ceza müeyyidesine çevriler (tenfiz işlemi) yerine getirilmesi ile ilgili hususları düzenleyen, «Ceza Yargılarının Uluslararası Değeri Avrupa Sözleşmesi», 1 Mart 1977 tarihinde 2081 sayılı Kanunla onaylanmış ise de;

a) Bu sözleşmenin Türkiye'den başka sadece Avusturya, Danimarka, İsveç, Norveç gibi az sayıda devlet tarafından onaylanmış bulunması,

b) Sözleşen taraflar arasında yürürlüğe girdikten sonra verilen mahkûmiyet hükümlerini kapsamına almış bulunması (sözleşmenin 68 inci maddesi),

c) Uygulanma açısından pratikte hemen sonuç alma imkânını vermemesi,

Gibi nedenler karşısında, bu sahada yeni bir sözleşme yapılmasına ihtiyaç duyulmuş ve Avrupa Konseyi bünyesinde Amerika Birleşik Devletleri ile Kanada'nın da iştirak ettikleri bir komitede yapılan çalışma sonunda hazırlanan, «Hükümlü Kişilerin Nakli Hakkında Sözleşme», 21 Mart 1983 tarihinde üye devletlerin imzasına açılmıştır. Hükümlü kişilerin kalan cezalarını kendi ülkelerinde çekmeleri için daha pratik hükümleri ve bu arada hüküm devletinde verilen kararda kabul edilen şubut sebeplerine bağlı kalınarak ceza müeyyidesinin, yerine getiren devlet kanununda öngörülen ceza yaptırımına çevrilmesi ile ilgili hususları da düzenleyen sözleşme, halen Amerika ve Kanada ile birlikte Avrupa Konseyine üye 10 devlet (Avusturya, Belçika, Danimarka, Federal Almanya, Yunanistan, Lüksemburg, Hollanda, Portekiz, İsveç ve İsviçre) tarafından imzalanmış olup, ülkemiz tarafından da imzalanmasına dair çalışmalar sürdürülmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler Teşkilatı tarafından 1985 yılında düzenlenmesi söz konusu olan «Suçların Önlenmesi ve Suçluların Tedavisi» konulu kongreye hazırlık mahiyetinde olmak üzere, 6-10 Haziran 1983 tarihlerinde Sofya'da yapılan Avrupa Bölgesi hazırlık toplantısında da yabancı uyruklu hükümlülerin bakiye cezalarının kendi ülkelerinde çekmelerine imkân tanınması fikri benimsenmiştir. Bu amaçla, Birleşmiş Milletler 6 ncı Kongresinde alınan (Karakas) 13 sayılı karar ile Suçun Önlenmesi ve Kontrolü Komitesinin tavsiye kararları doğrultusunda, millî hâkimiyet ve yargı yetkisine karşılık saygı kuralına ve mahkûmun rızası ile birlikte, hüküm devleti ile yerine getiren devletin her ikisinin mutabakatlarına bağlı kalmak kaydıyla, hükümlü transferini öngören bir model anlaşma hazırlanmasına öncelik verilmesi kararlaştırılmıştır.

Konu, yurt dışında çok sayıda yabancı işçimizin bulunması sebebiyle ülkemizi yakından ilgilendirmektedir. Bu hususta örnek vermek gerekirse, en fazla işçimizin bulunduğu Federal Almanya'da 16.2.1983 tarihinde yapılan bir incelemeye göre, 1 191 adet Türk uyruklu hükümlüden 523 adedinin kalan cezalarını çekmek üzere Türkiye'ye gelmek istediklerini belirtmek mümkündür. Diğer ülkelerde bulunan vatandaşlarımızdan da aynı istikamette başvuruların olduğu bilinmektedir.

Bu itibarla, gerek taraf olduğumuz uluslararası andlaşmalarda, gerek bu alanda yürürlüğe konulması kararlaştırılan yeni andlaşmalarda yer alan; millî hâkimiyet, yargı yetkisine saygı gösterilmesi, hüküm devleti ile yerine getiren devletin mutabık kalması ve bizzat hükümlünün de rıza göstermiş olması temel ilkeleri esas alınmak suretiyle konunun, iç hukukumuzda düzenlenmesi amacıyla bu Tasarı hazırlanmış ve taraf olduğumuz andlaşma hükümleri mahfuz tutulmuştur.

MADDE GEREKÇELERİ

1. Tasarının 1 inci maddesinde kanunun amac ve kapsamı belirtilmektedir. Buna göre, Türk vatandaşları hakkında yabancı devlet mahkemelerinden verilen ceza mahkûmiyetlerinin Türkiye'de ve yabancılar hakkında Türk mahkemelerinden verilen ceza mahkûmiyetlerinin de hükümlünün uyuğu bulunduğu devletde yerine getirilmesine dair usul ve esasların bu Kanunda düzenlendiği ifade edilmektedir.

2. Tasarının 2 nci maddesinde, mütekabiliyet esasla ve andlaşmalarda öngörülen hükümler mahfuz kalmak kaydıyla, Türk vatandaşları hakkında yabancı ülkelerde verilen hürriyeti bağlayıcı ceza ve emniyet tedbirlerinin Türkiye'de ve yabancılar hakkında Türk mahkemelerince hükmolunan hürriyeti bağlayıcı ceza ve emniyet tedbirinin yerine getirilmesinin, yabancının uyuğu olduğu devlete bırakılmasına, bu Kanundaki esaslar dairesinde karar verilebileceği hükmü getirilmektedir.

3. Tasarının 3 üncü maddesinde Türkiye'de yabancı ceza mahkemesi kararının yerine getirilmesi için gerekli şartlar sayılmaktadır. Buna göre; yabancı ülke yetkili makamınca istemde bulunulması ve yapılacak talebe, bu maddenin birinci bendinin (a), (b) ve (c) alt paragraflarında yazılı belgelerin Türkçe tercümeleriyle birlikte eklenmesi gerekmekte ve ayrıca bu maddenin 2, 3, 4, 5, 6, 7 nci bentlerinde sayılan şartlar aranmaktadır. Talep tarihinde yerine getirilecek hürriyeti bağlayıcı ceza miktarının da bir yıl olması kabul edilmektedir. Ancak, ilgili taraflar daha az bir süreyi her zaman kararlaştırabileceklerdir.

4. Tasarının 4 üncü maddesinde, yabancı hükümetler tarafından yapılacak taleplerin öncelikle Adalet Bakanlığında incelenmesi ve uygun görülmesi halinde teklifi üzerine yabancı ülkede verilen mahkûmiyet kararlarının Türkiye'de yerine getirilmesine Bakanlar Kurulu tarafından karar verilebileceği öngörülmektedir.

5. Tasarının 5 inci maddesi, yabancı ülkelerde verilip kesinleşen ceza mahkûmiyetinde sübutu kabul edilen suça Türkiye'de uygulanacak ceza müeyyidesini hangi mahkemenin tayin edeceğini belirtmektedir. Uygulamada sürat ve isabetin sağlanması amacıyla bu hususta Ankara mahkemesi yetkili sayılmıştır. Ceza Yargılarının Uluslararası Değeri Konusunda Avrupa Sözleşmesinin Onaylanması ve Uygulanması Hakkında 2081 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde yetkili mahkemeyi tayin eden hüküm, bu Kanunun uygulanması bakımından esas alınmayacaktır.

6. Tasarının 6 ncı maddesinde, yabancı mahkeme ilanındaki sübut sebepleri esas alınmak suretiyle, Türk kanunlarında bu fiil için öngörülen ceza müeyyidesinin mahkemece ne suretle tayin edileceği belirtilmektedir. Bu uygulama sırasında pek tabiidir ki, esas olan yabancı mahkeme kararına konu teşkil eden fiilin Türk kanunlarına göre de cezalandırılabilmesidir. Bu işlem yapılırken; belli suç için Türk kanunlarında daha fazla ceza verilmesi söz konusu olsa bile, yerine getirilecek ceza, hüküm devletinde verileden daha fazla olmayacaktır. Buna mukabil hüküm devletinde verilen cezaya göre daha hafif bir ceza müeyyidesi tayin edilebilecektir. Türkiye'de uygulanacak ceza müeyyidesi tayin ve tespit edildikten sonra, yabancı ülkede nezaretde, tutuklulukta geçen veya infaz edilen mahkûmiyet süreleri cezadan mahsup edilecektir. Yerine getirmek kararının verilmesi sırasında cezadan mahsup işlemi yapılmamışsa, veya mahsup şartları daha sonra ortaya çıkmışsa buna göre gerekli karar verilebilecektir.

7. Tasarının 7 nci maddesinde, Cumhuriyet savcısı ile birlikte hükümlü veya vekili tarafından bir önceki madde gereğince mahkemece verilen karara karşı acele itiraz yoluna gidilebilmesi kabul olunmaktadır. İtiraz merciinin belirlenmesinde Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 299 uncu maddesi uygulanacaktır.

8. Tasarının 8 inci maddesinde, yetkili Türk mahkemesince uygulanacak, ceza müeyyidesinin genel hükümler dairesinde infaz olunacağı ve adli sicile kaydedileceği belirlenmektedir.

Buna göre, mahkemece tayin olunan ceza müeyyidesi aynen Türk mahkemelerinden verilmiş bir hüküm gibi Cezaların İnfazı Hakkında 647 Sayılı Kanun hükümleri dairesinde ve Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 395 ve müteakip maddeleri gereğince yerine getirilecektir.

9. Tasarının 9 uncu maddesinde, mahkûmiyet hükmünün esasına taallük eden itiraz ve taleplerin ancak hüküm devletinde incelenerek sonuçlandırılacağı kabul edilmektedir. Buna göre, bir Türk hakkında yabancı ülkede verilen mahkûmiyet kararının, bu Kanun gereğince Türkiye'de infazına başlanmasından sonra, tashihi karar, muhakemenin iadesi gibi talepler, hüküm devletinde yapılacak ve sonuçlandırılacaktır. Bu halde, hükmün uygulanmamasına yol açabilecek şekilde yabancı devletde alınacak kararlar pek tabiidir ki infaz işleminin de sona erdirilmesi sonucunu doğuracaktır.

10. Tasarının 10 uncu maddesi, yabancı ülke tarafından, 3 üncü maddeye uygun olarak, hükmün Türkiye'de yerine getirilmesi isteminin yapılması esnasında, Türkiye'de bulunan hükümlünün, kaçma şüphesini uyandıracak vakıaların mevcudiyeti halinde mahkemece infaz işlemine esas olmak üzere tutuklanabilmesini mümkün kılmaktadır.

11. Tasarının 11 inci maddesinde, Türk mahkemelerince yabancı uyruklu hükümlüler haklarında hükmolunan ceza ve emniyet tedbirlerinin yerine getirilmesinin yabancının uyruğu olduğu devletin infaz kurumlarına bırakılması ile ilgili şartlar sayılmaktadır.

Buna göre Türk mahkemelerince hükmolunan mahkûmiyet hükmündeki sübut sebepleriyle bağlı kalınmak kaydıyla, ceza müeyyidesinin aynen veya yerine getiren devlet kanununda aynı türden fiil için öngörülen hürriyeti bağlayıcı ceza veya emniyet tedbirine dönüştürülerek uygulanacağını taahhüt edilmesi; hükümlünün belirli merciler huzurunda nakle rıza göstermiş olması; Türk mahkemelerince verilen para cezası ile mahkeme masraflarını veya şahsî hakka hükmedilmiş ise bunun ödenmiş olması; yabancı ülkeye nakledilmesi söz konusu olan hükümlünün bu devletde belirli bir dinî, ırkî veya siyasi görüşe sahip olması nedeniyle kovuşturulmayacağı veya cezalandırılmayacağını anlaşılması gibi başlıca şartlar bu maddede ayrı ayrı gösterilmiş bulunmaktadır.

12. Tasarının 12 nci maddesinde yabancı uyruklular hakkında Türk mahkemelerince verilen mahkûmiyet kararlarının hükümlünün uyruğu olduğu devletde yerine getirilmesine Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca karar verilebileceği düzenlenmektedir.

13. Tasarının 13 üncü maddesinde, mahkûmiyet kararının yabancı ülke tarafından infaz edildiğinin bildirilmesini müteakip, keyfiyetin Adalet Bakanlığınca hükmü veren mahkemeye intikal ettirileceği belirtilmektedir. Bu suretle, ilgili mahkeme kayıtlarının kaptılması mümkün olacaktır. Yabancı ülkenin infazı tamamlanması halinde ise Türkiye'de infazla ilgili muamelelere devam edilecektir.

14. Tasarının 14 üncü maddesinde, mahkûmiyetin esasına taallük eden itiraz ve taleplerin hükmü veren mahkemece incelenmesi esası getirilmektedir. Bu durumda, yabancı devletde infaza başlandıktan sonra vaki tasahhi karar veya muhakemenin iadesi gibi talepleri, hükmü veren mahkeme inceleyip karara bağlayabilecektir.

15. Tasarının 15 inci maddesinde, hükümlülerin nakillerinin nasıl yapılacağı hususları düzenlenmektedir. Buna göre, Türkiye'ye getirilecek veya yabancı ülkeye gönderilecek hükümlülerin nakilleri ilgili taraflar arasında varılacak mutabakat çerçevesinde yapılacak, nakil masrafları taraflarca aksi kararlaştırılmadığı takdirde talep eden devlet tarafından karşılanacaktır. Madde, bu amaçla her yıl Adalet Bakanlığı bütçesine ödenek konulmasını öngörmektedir.

16. Tasarının 16 ncı maddesi, 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanununun 18 inci maddesinin birinci fıkrasını yürürlükten kaldırmaktadır.

17. Tasarının 17 nci maddesinde, yürürlüğe dair hüküm yer almaktadır.

18. Tasarının 18 inci maddesinde, yürütmeye dair hüküm yer almaktadır.

Adalet Komisyonu Raporu

*Türkiye Büyük Millet
Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/473
Karar No. : 13*

1.5.1984

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

«Türk Vatandaşları Hakkında Yabancı Ülke Mahkemelerinden ve Yabancılar Hakkında Türk Mahkemelerinden Verilen Ceza Mahkûmiyetlerinin İnfazına Dair Kanun Tasarısı» ve gerekçesi Adalet Bakanlığı temsilcilerinin de katıldığı toplantıda Komisyonumuzca incelenip görüşülmüş, maddelere ilişkin kabul, ilave ve değişiklikler sırasıyla aşağıda açıklanmıştır.

1. Tasarının 1 inci ve 2 nci maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
  2. Tasarının 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının dördüncü bendindeki «hükümdeki» kelimesi yerine «mahkeme hükmündeki» kelimeleri konulmuştur.
  3. Tasarının 4 üncü ve 5 inci maddeleri aynen benimsenmiştir.
  4. Tasarının 6 ncı maddesinin birinci fıkrasındaki «getirilmesine» kelimesinden sonra «en geç onbeş gün içinde» ibaresi ilave edilmiştir.
  5. Tasarının 7, 8, 9 ve 10 uncu maddeleri aynen kabul edilmiştir.
  6. Tasarının 11 inci maddesinin birinci fıkrasının üçüncü bendindeki «hükümlünün» kelimesi «hükümlü» şeklinde düzeltilmiştir.
  7. Tasarının 12 ve 13 üncü maddeleri aynen benimsenmiştir.
  8. Tasarının 14 üncü maddesindeki «ve» kelimesi gereksiz görülerek madde metninden çıkarılmıştır.
  9. Tasarının 15, 16, 17 ve 18 nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.
- Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan
Ali Dizdaroğlu
Antalya

Başkanvekili
Ahmet İlhami Köşem
Malatya

Üye
Coşkun Bayram
Adana

Üye
İbrahim Taşdemir
Ağrı

Üye
Alpaslan Pehlivanlı
Ankara

Üye
Ali Ayhan Çetin
Çorum

Üye
Özgür Barutçu
Diyarbakır

Üye
Akiş Kocaman
Gümüşhane

Üye
Mehmet Saif Erol
Hakkâri

Üye
Mehmet Onur
Kahramanmaraş

Üye
İlhan Dinçel
Malatya

Üye
İhsan Nuri Topkaya
Ordu

Üye
Hasan Altay
Samsun

Üye
Mehmet Topaç
Uşak

Üye
Mehmet Bahçeçi
Yozgat

Üye
Selahattin Taflıoğlu
Yozgat

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türk Vatandaşları Hakkında Yabancı Ülke Mahkemelerinden ve Yabancılar Hakkında Türk Mahkemelerinden Verilen Ceza Mahkûmiyetlerinin İnfazına Dair Kanun Tasarısı

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç ve kapsam

MADDE 1. — Bu Kanunda, Türk vatandaşları hakkında yabancı devlet mahkemelerinden verilen ceza mahkûmiyetlerinin Türkiye’de; yabancılar hakkında Türk mahkemelerinden verilen ceza mahkûmiyetlerinin de hükümlünün uyuşu bulunduğu devlette yerine getirilmesine dair usul ve esaslar düzenlenmiştir.

Genel esas

MADDE 2. — Mütakabiliyet esasları ve andlaşmalarda öngörülen hükümler mahfuz kalmak kaydıyla;

1. Türk vatandaşları hakkında yabancı ülkelerde verilen hürriyeti bağlayıcı ceza ve emniyet tedbirlerinin Türkiye’de yerine getirilmesine,

2. Yabancılar hakkında Türk mahkemelerince hükümlenen hürriyeti bağlayıcı ceza ve emniyet tedbirlerinin yerine getirilmesinin, yabancının uyuşu olduğu devlete bırakılmasına,

Bu Kanundaki esaslar dairesinde karar verilebilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Yabancı Ülke Mahkemeleri tarafından Türk Vatandaşları Hakkında Verilen Ceza Mahkûmiyetlerinin Türkiye’de Yerine Getirilmesi

Yerine getirme şartları

MADDE 3. — Türk vatandaşları hakkında yabancı ülke mahkemelerinden verili kesinleşen mahkûmiyetlerin Türkiye’de yerine getirilebilmesi için aşağıdaki şartların bulunması gereklidir.

1. Yabancı ülke yetkili makamınca talepte bulunulması ve talepnameye;

a) Kesinleşen ve infazı gereken mahkûmiyet kararının tasdikli örneğinin ve uygulanan kanun maddeleri metinlerinin,

b) Hükümlünün nakle rıza gösterdiğine dair hâkim huzurunda veya irade beyanını tespitte yetkili Türk konsolosluk görevlisi tarafından alınmış yazılı beyanının,

c) İnfazı gereken, bakiye cezayı gösteren belgenin,

d) (a), (b) ve (c) bentlerinde sayılan belgelerin Türkçe tercümelerinin, Eklenmesi.

2. Yabancı mahkeme kararında kabul edilen sübut sebeplerine bağlı kalınmak kaydıyla suç konusu fiilin, Türk mevzuatına göre hürriyeti bağlayıcı ceza ve emniyet tedbirini gerektiren bir suç teşkil etmesi,

3. İlgili taraflar arasında ayrıca kararlaştırılmadıkça talep tarihinde, hükümlünün yerine getirilmesi gereken bakiye en az bir yıl hürriyeti bağlayıcı cezasının bulunması,

4. Yabancı hükümdeki sübut sebeplerine göre Türkiye’de tayin olunacak ceza müeyyidesinin zamanasına uğramamış bulunması,

5. Hükümlü hakkında mahkûmiyetine esas olan fiil sebebiyle, Türkiye’de ayrıca soruşturma veya kovuşturma yapılmamış olması,

6. Mahkûmiyete esas olan fiilin siyasi, askeri veya bunlara murtaib cürümlerden bulunmaması,

7. Yerine getirme talebinin Türk hukuk düzenine aykırı düşmemesi.

ADALET KOMİSYONUNUN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türk Vatandaşları Hakkında Yabancı Ülke Mahkemelerinden ve Yabancılar Hakkında Türk Mahkemelerinden Verilen Ceza Mahkûmiyetlerinin İnfazına Dair Kanun Tasarısı

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç ve kapsam

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Genel esas

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Yabancı Ülke Mahkemeleri Tarafından Türk Vatandaşları Hakkında Verilen Ceza Mahkûmiyetlerinin Türkiye'de Yerine Getirilmesi

Yerine getirme şartları

MADDE 3. — Türk vatandaşları hakkında yabancı ülke mahkemelerinden verilip kesinleşen mahkûmiyetlerin Türkiye'de yerine getirilebilmesi için aşağıdaki şartların bulunması gereklidir :

1. Yabancı ülke yetkili makamınca talepte bulunulması ve talepnameye;

a) Kesinleşen ve infazı gereken mahkûmiyet kararının tasdikli örneğinin ve uygulanan kanun maddeleri metinlerinin,

b) Hükümlünün nakle rıza gösterdiğine dair hâkim huzurunda veya irade beyanını tespite yetkili Türk konsolosluk görevlisi tarafından alınmış yazılı beyanının,

c) İnfazı gereken, bakiye cezayı gösteren belgenin,

d) (a), (b) ve (c) bentlerinde sayılan belgelerin Türkçe tercümelerinin,
Eklenmesi.

2. Yabancı mahkeme kararında kabul edilen subut sebeplerine bağlı kalınmak kaydıyla suç konusu fiilin, Türk mevzuatına göre hürriyeti bağlayıcı ceza ve emniyet tedbirini gerektiren bir suç teşkil etmesi,

3. İlgili taraflar arasında ayrıca kararlaştırılmadıkça, talep tarihinde, hükümlünün yerine getirilmesi gereken bakiye en az bir yıl hürriyeti bağlayıcı cezasının bulunması,

4. Yabancı mahkeme hükmündeki subut sebeplerine göre Türkiye'de tayin olunacak ceza müeyyidesinin zaman aşımına uğramamış bulunması,

5. Hükümlü hakkında mahkûmiyetine esas olan fiil sebebiyle, Türkiye'de ayrıca soruşturma veya kovuşturma yapılmamış olması,

6. Mahkûmiyete esas olan fiilin siyasî, askerî veya bunlara murtabit cürümlerden bulunmaması,

7. Yerine getirme talebinin Türk hukuk düzenine aykırı düşmemesi.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Talebin incelenmesi

MADDE 4. — Yabancı ülkede verilen mahkûmiyet kararlarının Türkiye'de yerine getirilmesine Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından karar verilebilir.

Görev ve yetki

MADDE 5. — Yabancı mahkeme ceza ilamına Türkiye'de uygulanacak müeyyidenin tayin edilmesi konusunda karar vermeye, yabancı mahkûmiyet ilamına esas teşkil eden suçun niteliği veya cezanın miktar ve mahiyetine göre görev yönünden tekabül eden Ankara mahkemesi yetkilidir.

Yerine getirme kararı

MADDE 6. — Mahkemece yabancı ülkede verilen mahkûmiyet kararının aşağıda belirtilen şekilde yerine getirilmesine karar verilir.

1. Yabancı mahkeme kararında sübutu kabul edilen suçta, Türk kanunlarına göre verilmesi gereken ceza müeyyidesi veya bu suçta en yakın ceza müeyyidesi tayin olunur. Bu suretle tayin edilen ceza miktarı yabancı mahkeme kararında tayin edilmiş ceza süresini geçemez. Fiil Türk hukukuna göre daha hafif cezayı gerektirdiği takdirde müeyyide buna göre tayin olunur.

2. Yerine getirmeyi isteyen devletde tutuklulukta veya hükümlükte geçen süreler cezadan mahsup edilir.

Yerine getirme kararının verilmesi sırasında cezadan mahsup işlemi yapılmamış veya mahsup şartları daha sonra ortaya çıkmışsa bu hallerde de mahkemece gerekli karar verilir.

Acele itiraz

MADDE 7. — Mahkemece verilen karara karşı Cumhuriyet savcısı, hükümlü veya vekili tarafından acele itiraz yoluna başvurulabilir. İtiraz merclinin tayininde Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 299 uncu maddesi hükmü uygulanır.

Yerine getirme

MADDE 8. — Kesinleşen yerine getirme kararları genel hükümler dairesinde infaz olunur ve adli sicile kaydedilir.

Kanun yolu

MADDE 9. — Mahkûmiyetin esasına taalluk eden itiraz ve taleplerin incelenmesi, hükmün esasına karar veren yabancı mahkemeye aittir.

Tutuklama

MADDE 10. — 3 üncü maddeye uygun olarak bir ceza mahkûmiyetinin yerine getirilmesi talebi alındığında, mahkûmiyetine karar verilen kimsenin Türkiye'de bulunup da kaçma şüphesini uyandıracak vakıaların mevcudiyeti halinde mahkemece tutuklanmasına karar verilebilir.

(Adalet Komisyonunun Teklif Ettiği Metin)

Talebin incelenmesi

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Görev ve yetki

MADDE 5. — Tasarının 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yerine getirme kararı

MADDE 6. — Mahkemece yabancı ülkede verilen mahkûmiyet kararının aşağıda belirtilen şekilde yerine getirilmesine en geç 15 gün içinde karar verilir.

1. Yabancı mahkeme kararında subutu kabul edilen suçta, Türk kanunlarına göre verilmesi gereken ceza müeyyidesi veya bu suçta en yakın ceza müeyyidesi tayin olunur. Bu suretle tayin edilen ceza miktarı yabancı mahkeme kararında tayin edilmiş ceza süresini geçemez. Fiil Türk hukukuna göre daha hafif cezayı gerektirdiği takdirde müeyyide buna göre tayin olunur.

2. Yerine getirmeyi isteyen devlette tutuklulukta veya hükümlülükte geçen süreler cezadan mahsup edilir.

Yerine getirme kararının verilmesi sırasında cezadan mahsup işlemi yapılmamış veya mahsup şartları daha sonra ortaya çıkmışsa bu hallerde de mahkemece gerekli karar verilir.

Acele itiraz

MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yerine getirme

MADDE 8. — Tasarının 8 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Kanun yolu

MADDE 9. — Tasarının 9 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tutuklama

MADDE 10. — Tasarının 10 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Türk Mahkemeleri Tarafından Yabancılar Hakkında Verilen Ceza Mahkûmiyetlerinin Hükümlünün Uyuğu Olduğu Ülkede Yerine Getirilmesi

Talep şartları

MADDE 11. — Yabancılar hakkında Türk mahkemelerince hükümlenen hürriyeti bağlayıcı ceza ve emniyet tedbirlerinin yabancı ülkede yerine getirilmesi için aşağıdaki şartların bulunması gereklidir :

1. Türk mahkemelerince verilen mahkûmiyet hükmünün, hükümlünün uyuğu olduğu devlet tarafından aynen veya karardaki subut sebepleri ile bağlı kalmak kaydıyla o devlet kanunlarında aynı neviden fiil için öngörülen hürriyeti bağlayıcı ceza ve emniyet tedbiri şeklinde uygulanacağını taahhüt edilmesi,
2. Hükümlünün Türkiye'de belli ikametgâhı veya işyerinin bulunmaması,
3. Yabancı hükümlünün hakkındaki cezanın uyuğu devlette infazına hâkim veya o devletin irade beyanını tespite yetkili konsolosu önünde muvafakat etmiş olması,
4. Mahkûmiyet kararında ayrıca para cezasına ve şahsi hakka hükmedilmiş ise bunların ve mahkeme masraflarının ödenmiş olması,
5. Hükümlünün belirli bir siyasi, dinî ve ırkî görüşe sahip olması sebebiyle kovuşturmaya tabi tutulacağına veya cezalandırılacağına dair ciddi sebeplerin bulunmaması.

Yerine getirme kararı

MADDE 12. — Türk mahkemelerince yabancı uyruklular hakkında verilen mahkûmiyet kararlarının, hükümlünün uyuğu devlette yerine getirilmesine Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından karar verilebilir.

Yerine getirme muamelesinin tamamlanması

MADDE 13. — Mahkûmiyet kararının yabancı ülkede yerine getirildiğinin bildirilmesini müteakip keyfiyet Adalet Bakanlığınca hükmü veren mahkemeye intikal ettirilir. Yabancı ülkenin yerine getirme muamelelerini tamamlamaması halinde, Türkiye'de infazla ilgili muamelelere devam olunur.

Kanun yolu

MADDE 14. — Mahkûmiyetin esasına taalluk eden ve talepler, hükmü veren mahkemece incelenir.

Nakil muameleleri

MADDE 15. — Bu Kanun hükümleri dairesinde Türkiye'ye getirilecek veya yabancı ülkeye gönderilecek hükümlülerin nakilleri, ilgili taraflar arasında sağlanacak mutabakat çerçevesinde gerçekleştirilir. Nakil masrafları, taraflarca aksi kararlaştırılmadığı takdirde talep eden devlet tarafından karşılanır. Bu amaçla her yıl Adalet Bakanlığı bütçesine ödenek konur.

Kaldırılan hüküm

MADDE 16. — 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanununun 18 inci maddesinin birinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

(Adalet Komisyonunun Teklif Ettiği Metin)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Türk Mahkemeleri Tarafından Yabancılar Hakkında Verilen Ceza Mahkûmiyetlerinin Hükümlünün Uyuğu Olduğu Ülkede Yerine Getirilmesi

Talep şartları

MADDE 11. — Yabancılar hakkında Türk mahkemelerince hükümlenen hürriyeti bağlayıcı ceza ve emniyet tedbirlerinin yabancı ülkede yerine getirilmesi için aşağıdaki şartların bulunması gereklidir.

1. Türk mahkemelerince verilen mahkûmiyet hükmünün, hükümlünün uyuğu olduğu devlet tarafından aynen veya karardaki sübut sebepleri ile bağlı kalınmak kaydıyla o devlet kanunlarında aynı nev'iden fiil için öngörülen hürriyeti bağlayıcı ceza ve emniyet tedbiri şeklinde uygulanacağını taahhüt edilmesi,

2. Hükümlünün Türkiye'de belli ikametgâhı veya işyerinin bulunmaması,

3. Yabancı hükümlü hakkındaki cezanın uyuğu olduğu devlette infazına hâkim veya o devletin irade beyanını tespitte yetkili konsolosu önünde muvafakat etmiş olması,

4. Mahkûmiyet kararında ayrıca para cezasına ve şahsî hakka hükmedilmiş ise bunların ve mahkeme masraflarının ödenmiş olması,

5. Hükümlünün belirli bir siyasi, dinî ve ırkî görüşe sahip olması sebebiyle kovuşturmaya tabi tutulacağına veya cezalandırılacağına dair ciddi sebeplerin bulunmaması.

Yerine getirme kararı

MADDE 12. — Tasarının 12 nci maddesi Komisyo numuzca aynen kabul edilmiştir.

Yerine getirme muamelesinin tamamlanması

MADDE 13. — Tasarının 13 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Kanun yolu

MADDE 14. — Mahkûmiyetin esasına taalluk eden talepler, hükmü veren mahkemece incelenir.

Nakil muameleleri

MADDE 15. — Tasarının 15 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Kaldırılan hüküm

MADDE 16. — Tasarının 16 ncı maddesi Komisyo numuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 17. — Bu Kanun hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

29.3.1984

Başbakan
T. Özal

Devlet Bakanı - Başbakan Yardımcısı
İ. K. Erdem

Devlet Bakanı
K. Oksay

Devlet Bakanı
A. M. Yılmaz

Devlet Bakanı
S. N. Türel

Devlet Bakanı
A. Tenekeci

Devlet Bakanı
İ. Özdağlar

Devlet Bakanı
A. K. Alptemoçin

Adalet Bakanı
M. N. Eldem

Millî Savunma Bakanı
Z. Yavuztürk

İçişleri Bakanı
A. Tanrıyar

Dışişleri Bakanı
V. Halefoğlu

Maliye ve Gümrük Bakanı
V. Arıkan

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı
M. V. Dinçerler

Bayındırlık ve İskân Bakanı
İ. S. Giray

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı
M. Aydın

Ulaştırma Bakanı
V. Atasoy

Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanı
H. H. Doğan

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
M. Kalemli

Sanayi ve Ticaret Bakanı
H. C. Aral

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı
C. Büyükbaş

Kültür ve Turizm Bakanı
M. M. Taşçıoğlu

(Adalet Komisyonunun Teklif Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 17. — Tasarının 17 nci maddesi Komisyo.numuzca aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 18. — Tasarının 18 inci maddesi Komisyo.numuzca aynen kabul edilmiştir.

